Formarea statului român modern. Domnia lui Alexandru Ioan Cuza

Prof. Aurelia Țintea
Școala Gimnazială Nr.1 Adunații Copăceni
Județul Giurgiu

Competențe

- **1.2 Analizarea faptelor istorice utilizând coordonate spaţio-temporale în contexte diferite**
- **2.1. Prezentarea unei teme istorice prin valorificarea informaţiilor oferite de diverse surse**
- **2.2. Argumentarea unei opinii referitoare la un fapt istoric prin utilizarea informaţiilor provenite din diferite surse**

Contextul European și Mișcarea Unionistă (1848-1859)

- **Schimbări în Echilibrul de Putere**
- După revoluțiile de la 1848, Moldova și Țara Românească au traversat o perioadă dificilă sub ocupație rusă și otomană. Convenția de la Balta Liman (1849) a limitat sever autonomia principatelor, impunând domnii fanarioți.
- Războiul Crimeii (1853-1856) a schimbat radical echilibrul de putere în regiune, creând oportunități pentru realizarea idealului unionist.
- **Mișcarea Unionistă**
- Revoluționarii români refugiați la Paris au format nucleul mișcării unioniste, promovând cu fervoare unirea celor două principate.
- Congresul de la Paris (1856) a marcat un moment decisiv, favorizând aspirațiile românilor și deschizând calea către unire.

Adunările Ad-hoc și Convenția de la Paris (1857-1858)

- **Adunările Ad-hoc**
- Exprimă dorința populară clară pentru unirea Moldovei și Țării Românești sub numele de România, reflectând aspirațiile naționale.
- **Convenția de la Paris (1858)**
- Stabilește un statut politic pentru Principate, acordând autonomie sub suzeranitate otomană și garanția marilor puteri europene.
- **Unirea Parțială**
- Acceptă unirea legislativă parțială, dar unirea deplină rămâne încă un obiectiv de atins prin diplomație și determinare.

Dubla Alegere a lui Alexandru Ioan Cuza

5 și 24 ianuarie 1859

5 ianuarie 1859
Moldova îl alege pe colonelul Alexandru Ioan Cuza ca domnitor, primul pas decisiv către unire.
24 ianuarie 1859
Țara Românească confirmă alegerea aceluiași domnitor, creând un fapt împlinit și forțând recunoașterea internațională.
Recunoașterea
Marile puteri recunosc treptat dubla alegere, legitimând unirea politică și deschizând calea spre statul național.
Un act îndrăzneț de voință națională care a transformat aspirația unionistă în realitate politică, punând bazele României moderne.

Reformele Majore ale Domniei lui Cuza (1863-1865)

- **Secularizarea Averilor Mănăstirești**
- Decembrie 1863: statul preia 25,6% din terenul arabil, creând resurse pentru dezvoltarea economică și redistribuirea pământului.
- **Organizarea Armatei**
- Februarie 1864: Modernizarea structurii militare pentru consolidarea suveranității și securității statului român.
- **Statutul Dezvoltător**
- 2 mai 1864: Consolidează puterea domnitorului și introduce reforme democratice esențiale pentru modernizarea politică.
- **Legea Rurală**
- 14 august 1864: Împroprietărirea a peste 500.000 de țărani cu aproape 2 milioane hectare, transformând structural societatea rurală.
- **Instrucțiunea Publică**
- Decembrie 1864: Bazele învățământului modern românesc, democratizând accesul la educație și cultură.
- **Codurile Legale**
- 1864-1865: Codul penal și civil modernizează legislația după modele europene avansate, franceze și belgiene.

Impactul Reformelor și Modernizarea Societății

- **Stat Modern**
- Reformele au pus bazele unui stat cu instituții centralizate puternice și legi moderne, transformând România într-un actor european credibil.
- **Transformare Socială**
- Împroprietărirea țăranilor a redus claca și a schimbat radical structura socială rurală, creând o clasă de mici proprietari.
- **Suveranitate**
- Modernizarea armatei și administrației a întărit semnificativ suveranitatea statului și capacitatea sa de apărare.
- **Aliniere Europeană**
- Educația și legislația au fost aliniate la standardele europene, pregătind România pentru dezvoltare economică și culturală durabilă.

- Importanța domniei lui Alexandru Ioan Cuza (1859-1866) constă în fondarea României moderne prin unirea deplină și instituirea unor reforme structurale fundamentale (agrară, educațională, juridică, administrativă, militară, secularizarea averilor mănăstirești), care au modernizat statul român după model european, eliminând vestigiile feudale și modernizând instituțiile, punând bazele dezvoltării sale ulterioare.
- Domnia lui Cuza a fost o perioadă scurtă, dar intensă, marcată de o viteză de neegalat a modernizării și a transformării structurale a societății românești, punând bazele statului național unitar modern și accelerând tranziția către o societate europeană, fiind considerat fondatorul României moderne.

Lecturați sursa istorică de mai jos și apoi realizați sarcinile de lucru :

- „Conferința de la Paris (1858) a hotărât ca principatele să rămână entități politice separate, având-și fiecare domnul și adunarea sa , dar să se numească Principatele Unite ale Moldovei și Țării Românești , singurele instituții comune fiind Curtea de Casație și o Comisie Centrală , cu sediul la Focșani , pentru elaborarea legilor de interes comun. Opoziția marilor puteri europene , românii din principate le-au răspuns cu un act de mare abilitate politică. Întrucât Convenția de la Paris nu interzicea explicit alegerea aceleiași persoane ca domn în ambele principate , unioniștii l-au ales pe colonelul Alexandru Ioan Cuza domn al Moldavei (5 ianuarie 1859) , apoi și al Țării Românești (24 ianuarie 1859). Dubla alegere a lui Cuza a avut o îndoită semnificație ; mai întâi , ea a fost manifestarea a ceea ce N. Iorga a numit ,, Sistemul faptului împlinit ,, , acest element de originalitate , creat de români, în al doilea rând , ea a pus temeliile statului român modern.” (*Florin Constantiniu ,,O istorie sinceră a poporului român,, Editura Univers Enciclopedic , București, 1997, p.230-231*).
- **Utilizând informațiile din sursa istorică răspunde următoarelor cerințe**:
- 1.Precizează prevederile Convenției de la Paris din 1858 .
- 2. Explică modul în care s-a permis realizarea dublei uniri a lui Al. I. Cuza .
- 3. Transcrie din sursa istorică data la care Alexandru Ioan Cuza a fost ales domn în Moldova ,respectiv în Țara Românească .
- 4. Menționați importanța dublei alegeri a lui Alexandru Ioan Cuza .

Lecturați sursa istorică și răspundeți sarcinilor de lucru

- „În prima parte a domniei, Cuza a căutat și a izbutit să întărească și să desăvârșească unirea . Într-adevăr, cârmuirea , cu două guverne , cu două adunări, cu două capitale, era greu de dus mai departe. Mijloacele de comunicație erau rudimentare – nu existau căi ferate , multe șosele lăsau de dorit – apoi sistemul de coordonare al legilor și măsurilor prin Comisia Centrală era greoi , iar domnul trebuia să-și împartă veșnic timpul între București și Iași. De aceea Cuza, care fusese bine primit de către sultan , cu prilejul vizitei de curtoazie pe care i-o făcuse , în septembrie 1860 , stărui pe lângă acesta să se aprobe unirea completă și, în cele din urmă , izbuti s-o obțină (noiembrie1861). Se formă acum un singur guvern , sub președinția lui Barbu Catargiu , rămase o singură capitală, la București; parlamentul , iarăși unul singur , își deschise ședințele , în ziua de 24 ianuarie 1862 ; pe actele interne începu să se scrie „ România „ în loc de „ Principatele Unite „ . Unirea era acum completă și rămânea definitivă.” (*Constantin C. Giurescu „ Istoria românilor din cele mai vechi timpuri până la moartea regelui Ferdinand „ Editura Humanitas , București, 2000, p.266-267*).
- **Utilizând informațiile din sursa istorică răspunde următoarelor cerințe**:
- Explicați de ce domnitorul a căutat să desăvârșească unirea .
- Transcrieți din text data la care unirea este recunoscută de către sultan.
- Menționați primele reforme pe care le-a înfăptuit Alexandru Ioan Cuza .
- Argumentați afirmația „unirea era completă și rămânea definitivă „.

Lecturați sursa istorică de mai jos și realizați sarcinile de lucru:

- Reforma agrară , deși a avut multe lipsuri , a dat pentru prima oară pământ celor care îl lucrau de secole, a deschis drum modernizării agriculturii, dar și unor transformări contradictorii care , în deceniile viitoare , aveau să zguduie puternic lumea rurală și societatea românească în ansamblu. În timpul lui Cuza au mai fost reformate justiția , finanțele , armata , învățământul. Legea învățământului , numită *a instrucțiunii publice* , stabilea organizarea temeinică a școlii , pe trei cicluri (primar, secundar și superior) . Învățământul primar de patru ani era obligatoriu și gratuit (în sensul că elevii nu plăteau taxe școlare). România fiind printre primele țări din lume cu o astfel de prevedere legală ; creșterea numărului de licee și se înființau universitățile moderne de la Iași (1860) și București (1864). Se introducea codurile civil, penal și comercial , după model francez și italian . S-a adoptat sistemul metric modern (măsurătorile cu metrul, kilogramul, cu multiplii și submultiplii lor), s-a dat o nouă împărțire administrativă a țării și s-a adoptat o lege a contabilității. Cuza a avut și proiecte pe care nu a putut sau nu a apucat să le înfăptuiască ; crearea băncii naționale, a monedei naționale numite romanat (leul avea doar valoare de calcul), a distincțiilor și decorațiilor naționale .*(Ioan Aurel Pop ,,Istoria românilor pentru elevi,, Editura Litera , București, 2016, p,165*)
- **Utilizând informațiile din sursa istorică, realizați următoarele sarcini de lucru** :
- Prezentați reforma învățământului .
- Identificați alte reforme înfăptuite de Alexandru Ioan Cuza în organizatorul grafic de mai jos .

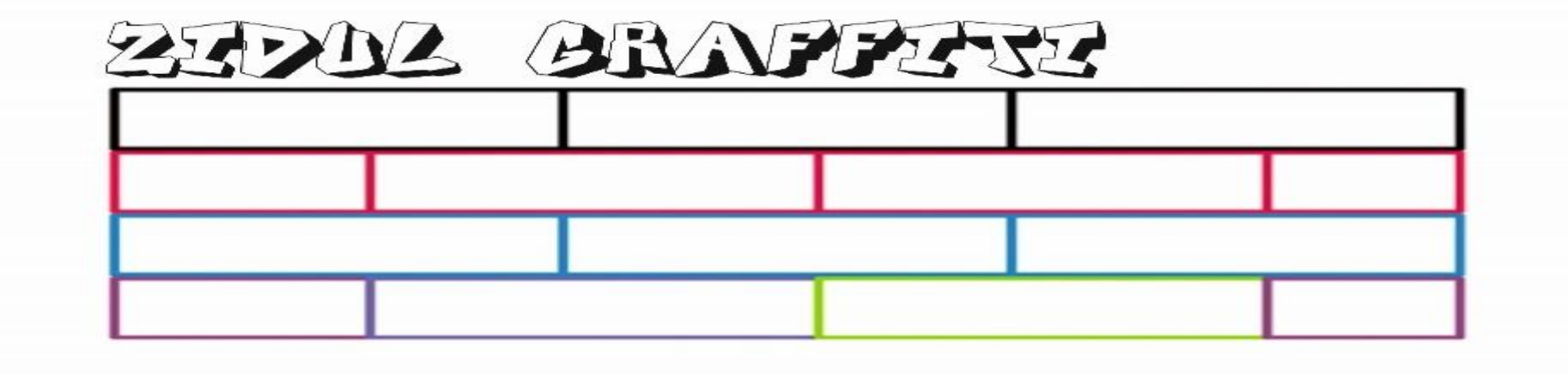

Utilizând informațiile din sursele istorice, realizați sarcinile de lucru prin metoda cubului:

Grupa I: ***Descrieți***

Descrieți contextul care a permis dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza.

Grupa II: ***Comparați***

***Comparați perioadele de domnie* 1859-1862 cu 1863-1866.**

Grupa III : ***Asociați***

Asociați fiecărui an indicat pe friza cronologică, reforma corespunzătoare .

……...../……/……/……**…**

1863 1864 mai 1864 august

Grupa IV: ***Analizează***

Analizați importanța reformelor lui Cuza.

Grupa V: Aplică

Indicați factorii care au contribuit la înlăturarea lui Cuza .

Grupa VI: ***Argumentează***

Argumentați pro sau contra afirmația că domnia lui Alexandru Ioan Cuza a permis modernizarea statului

Să fixăm cunoștințele

Utilizând informațiile din sursele istorice și cunoștințele transmise de profesor ,aplicând metoda jocului de rol realizează una din sarcinile de mai jos:

- Joc de rol
- Ești …. Alexandru Ioan Cuza
- Imaginează-ți că ești Alexandru Ioan Cuza. Prezintă un raport al domniei, insistând asupra modernizării .

- Ești un copil din vremea lui Cuza.
- Descrie reforma educației și consecințele acesteia din perspectiva unui copil care beneficiază de învățământul primar .

- Ești un ziarist lui Cuza .
- Prezintă din această perspectivă impactul reformelor asupra societății și modul în care a reacționat populația / Marile Puterii europene.

Utilizând metoda exploziei stelare și cunoștințele dobândite pe parcursul lecției răspunde cerințelor:

- Cine a fost Alexandru Ioan Cuza ?
- Unde a domnit ?
- Ce reforme a înfăptuit ?
- Când a abdicat ?
- De ce este importantă domnia lui Alexandru Ioan Cuza ?

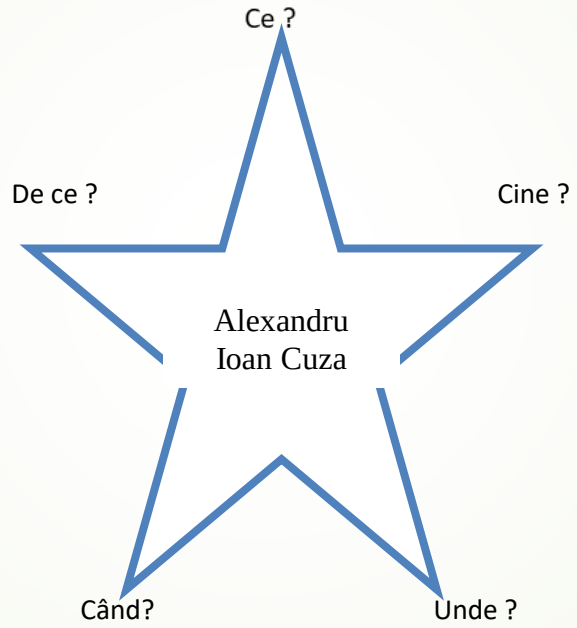

Accesați linkurile de mai jos și realizați sarcinile de lucru conform cerințelor

https://learningapps.org/45660390

https://learningapps.org/45662207

https://learningapps.org/45664436

https://wordwall.net/ro/resource/105704365

Bibliografie

- Cerghit, Ioan, - "Metode de învățământ", Editura Polirom, Iaşi, 2006
- Constantiniu , Florin ,, O istorie sinceră a poporului român ,,, Editura Univers Enciclopedic , București , 1997
- Constantin C. Giurescu ,, Istoria românilor din cele mai vechi timpuri până la moartea regelui Ferdinand , Editura Humanitas , București, 2000,
- Pânişoară, Ion-Ovidiu - "Comunicarea Eficientă", Editura Polirom, Iaşi 2006
- Manea, Mihai, Palade, Eugen, Sasu, Nicoleta – "Predarea istoriei şi educației pentru cetățenie democratică: demersuri didactice inovative", Editura Educația 2000+, Bucureşti, 2006
- Doru Dumitrescu, Mihai Manea, Mirela Popescu, "Culegere de surse istorice", Editura Nomina, București, 2011,
- Petrovici Minodora ,, Istorie Universală atlas școlar ilustrat ,, Editura Corint , București, 2015
- Ioan Aurel Pop, Ioan, Aurel ,Istoria românilor pentru elevi, Editura Litera , București, 2016,
- Programa Şcolară pentru disciplina Istorie clasele a V-a – a VIII-a, Bucureşti, 2017
- Țintea , Aurelia , Istorie pentru clasa a VIIIIa . Auxiliar didactic, Editura Revers , Craiova , 2023